

SPRÁVNÁ VÝROBNÍ PRAXE

obaly,
obalové materiály
a pomocné obalové prostředky
**pro balení potravin
a kosmetiky**



**manuál
12. vydání
2019**

Václav Doležal
Vlado Volek



OBALOVÝ INSTITUT SYBA



Autoři děkují Jitce Sosnovcové a Dagmar Jírové (STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV) za mnohé užitečné rady jak v rámci dlouhodobé spolupráce, tak i při hledání optimálních řešení aplikace zásad správné výrobní praxe zejména v prostředí a podmínkách malých a středních výrobců obalů, obalových materiálů a pomocných obalových prostředků.

Dále děkují Evě Příbylové a Miroslavu Kapounovi (MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ) za užitečné připomínky a korekce s ohledem na aplikaci v českém prostředí. Podobně děkují za poskytnuté informace a podklady Michalu Bílému (GS Czech Republic) v oblasti čárových kódů.

Autoři s poděkováním akceptovali připomínky a korekce Věry Vilímkové (INSTITUT PRO TESTOVÁNÍ A CERTIFIKACI) zejména v oblasti vzorů objednávek zkoušek.



SPRÁVNÁ VÝROBNÍ PRAXE - obaly, obalové materiály a pomocné obalové prostředky pro balení potravin a kosmetiky
manuál, 12. vydání, srpen 2019



**Veškerá práva vyhrazena.
Copyright.**

© Václav Doležal, Vlado Volek

European Packaging Institutes Consortium

© OBALOVÝ INSTITUT SYBA s.r.o.



Kopírování a další šíření dokumentu i jeho částí je povoleno pouze s písemným svolením vydavatele.

© CZECH PACKAGING INSTITUTE SYBA s.r.o.

Rubeška 215/1, 190 00 Praha 9 - Vysočany

www.obaly-packaging.cz

Obsah

1. Úvod	8
2. SVP a právní normy	8
3. Termíny a definice	9
4. Technické normy	11
5. SVP - správná výrobní praxe	12
5.1. Záběr SVP	12
5.2. Obecná pravidla SVP	13
5.3. Vybraná podrobná pravidla;	13
5.3.1. SVP a BPA - bisfenol A	14
5.4. SVP a ČSN EN ISO 9000 Systémy managementu kvality	15
5.5. SVP a ČSN EN ISO 22000 Systémy managementu bezpečnosti potravin	15
5.6. SVP a ČSN EN 15593 Obaly – Management hygieny ve výrobě obalů pro potraviny	15
6. Obaly, obalové prostředky a obalové materiály	17
6.1. Obalový prostředek	17
6.2. Obal v užším slova smyslu	17
6.3. Obalový materiál	18
6.4. Pomocný obalový prostředek	18
6.5. Označování obalových prostředků a obalů	18
6.6. Francie - povinné značení recyklovatelnosti - TRIMAN	19
6.6.1. TRIMAN	19
6.6.2. Emballage ménagers	20
6.6.3. Výjimky z označení symbolem TRIMAN - sklo	20
6.6.4. Grafické provedení	20
6.6.5. Dodatečné sdělení	21
6.6.6. Hřebík do rakve jednotného trhu legitimně	21
6.6.7. Sankce	21
7. Správná výrobní praxe u výrobců a distributorů obalových prostředků	22
7.1. Vrcholové vedení a jeho odpovědnost	22
7.2. Kontrola dokumentů	22
7.3. Specifikace	23
7.4. Složení	24
7.5. Nakládání s neshodami a incidenty	24
7.5.1. Příklad neshody a jak ji řešit	24
7.6. Sledovatelnost	24
7.7. Vyřizování stížností a reklamací	24
7.8. Schvalování a posuzování (monitorování) dodavatelů	25
7.9. Outsourcing	25
7.10. Kontrola výrobků	25
7.11. Prohlášení o shodě	26
7.11.1. Materiály a předměty	26

7.11.2. Prohlášení o shodě - plasty	27
7.11.3. Simulanty potravin	28
7.12. Analýza nebezpečí a posouzení rizik	28
7.13. Druhy kontaminace	29
7.13.1. Mechanická kontaminace	29
7.13.2. Chemická kontaminace, chemické znečišťující látky	29
7.13.3. Biologická kontaminace	29
7.14. Revize postupů analýzy nebezpečí a posouzení rizik	30
7.15. Skladování, expedice a distribuce	30
7.16. Úklid	30
7.17. Údržba	30
7.18. Odpadové hospodářství	30
7.19. Vnější prostory a budovy	31
7.20. Provozní a technická zařízení budov	31
7.21. Osobní hygiena	31
7.22. Návštěvy	32
7.23. Školení zaměstnanců	33
7.24. Audit	33
7.24.1. Vnitřní audit	33
8. Plastové obalové prostředky pro kosmetiku	34
8.1. Výběr odpovídajících plastových obalových prostředků	34
8.2. Přehled simulantů kosmetických přípravků	35
8.3. Přehled forem kosmetických přípravků a vhodných simulantů	36
9. Čárové kódy	37
9.1. Základní pojmy	37
9.1.1. Velikost a výška symbolu	37
9.1.2. Datový obsah čárového kódu	37
9.1.3. Kontrolní číslice	37
9.1.4. Ochranná zóna	38
9.1.5. Odrazivost čar a kontrast symbolu	38
9.1.5. Modul X	38
9.1.6. Aplikační identifikátory	38
9.2. Nejčastěji využívané druhy standardních čárových kódů v evropském prostoru	39
9.2.1. Symbol EAN-13	39
9.2.2. Symbol EAN-8	39
9.2.3. Symboly dodatkové, tzv. „Add-On Symbols“	40
9.2.4. Symbol ITF-14	40
9.2.5. Symbol GS1-128	41
9.2.6. Symbol GS1 DataBar	41
9.3. Nejčastější chyby při aplikaci lineárních čárových kódů	42
9.3.1. Nedostatečná velikost symbolu	42

9.3.2. Snížená výška čárového kódu (Symbol Truncation)	42
9.3.3. Nedodržená ochranná zóna	42
9.3.4. Chybějící či chybná kontrolní číslice	42
9.3.5. Nesprávné umístění kódu	42
9.3.6. Nedostatečný kontrast symbolu	42
9.3.7. Barva čar symbolu a plochy podkladu	42
9.3.8. Podmíněná kreativita	43
9.3.9. Inversní tisk - negativní čárový kód	44
9.3.10. Kvalita tisku	44
9.3.11. Problematika tisku termoetiket (přímý termotisk)	44
9.3.12. Umístění čárových kódů	45
9.3.13. Dodržování přiřazeného datového prostoru	45
10. Povinné informace u balených potravin	46
10.1. Povinné údaje	46
10.2. Výška písma	46
10.2.1. Minimální výška písma	46
10.2.2. Výjimka pro „malé“ obaly	47
10.2.3. Volba písma	47
11. Provedení data minimální trvanlivosti	48
12. Symbol „e“	49
13. Minerální oleje	50
13.1. MOSH, MOAH	50
13.2. SVI Guideline 2015.01 INTERNAL BAGS	51
13.3. Zkušební metoda	51
13.4. Bariéra	52
14. Balení obalových prostředků pro potraviny.	53
14.1. Označení na obalech	53

Seznam příloh

Příloha 1 - Právní rámec	54
Příloha 2 - Přehled předpisů v sektoru obalových prostředků (obalů) určených pro styk s potravinami	55
Příloha 3 - Přehled předpisů v sektoru environmentálních požadavků na obalové prostředky (obaly)	57
Příloha 4 - Přehled předpisů pro kosmetiku	58
Příloha 5 - Přehled předpisů - metrologie	58
Příloha 6 - Nařízení komise (ES) č. 2023/2006 ze dne 22. prosince 2006 o správné výrobní praxi pro materiály a předměty určené pro styk s potravinami novelizované Nařízením komise (ES) č. 282/2008	59
Příloha 8 - Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví - Metodické pokyny pro normalizaci - MPN 1 - Výňatek (překlady „shall“, „should“...)	63
Příloha 9 - NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 10/2011, PŘÍLOHA IV - Prohlášení o shodě - plasty	66
Příloha 10 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) 450/2009, KAPITOLA III, Článek 11 a PŘÍLOHA I - Symbol - aktivní a inteligentní materiály a předměty (obaly)	67
Příloha 10 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) 450/2009, PŘÍLOHA II - Prohlášení o shodě - aktivní a inteligentní materiály a předměty (obaly)	67
Příloha 11 - NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 10/2011, PŘÍLOHA II - Omezení týkající se materiálů a předmětů z plastů	68
Příloha 11a - NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2018/213, PŘÍLOHA I - O použití bisfenolu A (BPA) v lacích a nátěrových hmotách	68
Písemné prohlášení podle článku 4 musí obsahovat tyto údaje:	68
Příloha 12 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - plastová fólie	69
Příloha 13 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - PP granulát	70
Příloha 14 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - recyklát	71
Příloha 15 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - preforma	72
Příloha 17 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - sklo	73
Příloha 18 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - lepenka	74
Příloha 19 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - keramika	75
Příloha 20 - Vzor objednání atestu - papír (lepenka)	76
Příloha 21 - Vzor objednání atestu - transparentní nepotištěná plastová fólie z polyvinylchloridu (PVC), měkčená	77
Příloha 22 - Vzor objednání atestu - potištěný papír s nánosem PE	78
Příloha 23 - Vzor objednání atestu - hliníková fólie	79
Příloha 24 - Vzor objednání atestu - lakovaná hliníková fólie	80
Příloha 25 - Vzor objednání atestu - plechovka	81
Příloha 26 - Vzor objednání atestu - obalové sklo	82
Příloha 27 - Vzor objednání atestu - těsnicí hmoty plechovek	83
Příloha 28 - Vzor objednání atestu - pryžové těsnicí kroužky víček	84
Příloha 29 - pH – Kyselost potravin	85
Příloha 30 - Hračky uvnitř potravin	86
Příloha 31 - Přehled písmenných zkratk a číselných kódů (Rozhodnutí Komise 97/129/ES) s doporučenými způsoby použití	88
Příloha 32 - Symboly pro použití na vnějším obalu nebo na obalu, do kterého je kosmetický výrobek plněn - Nařízení (ES) 1223/2009, Příloha VII	93
Příloha 33 - Propustnosti plastů pro plyny	94
Příloha 34 - Propustnosti plastů pro vodní páru (H ₂ O)	96

